

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

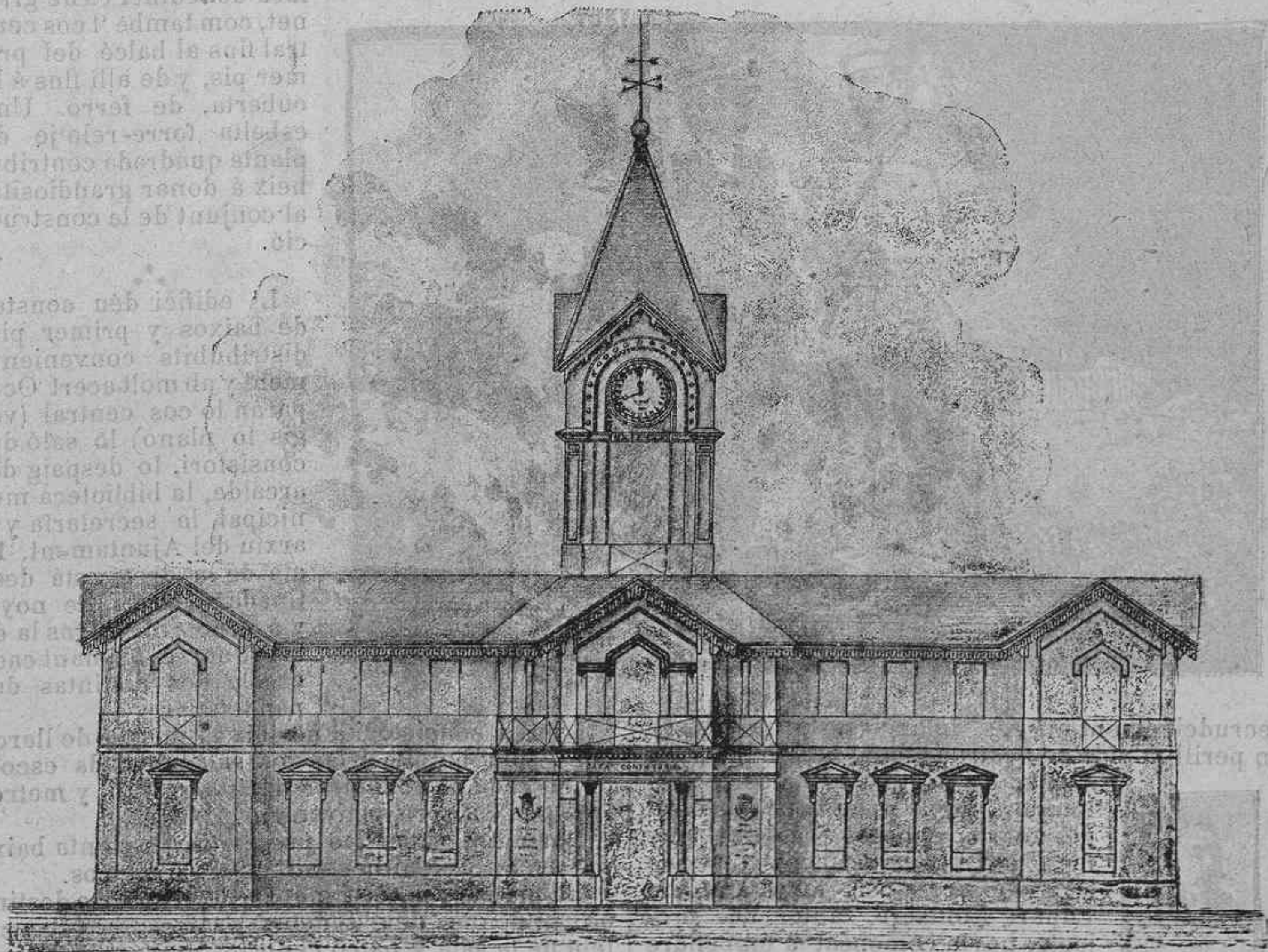
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

DAS (Cerdanya).

CASA MUNICIPAL Y ESCOLAS PÚBLICAS.—FATXADA PRINCIPAL.

UN ACTE DE DESPRENDIMENT.

Fa pochs mesos sortí de Barcelona pera la Cerdanya, en busca de salut y de repós nostre estimat company, lo conegut escriptor D. Rosendo Arús y Arderiu. Víctima, feya poch temps, de un atentat que posá sa vida en grave perill, determiná passar sa convalecencia en lo pintoresch poble de Das, ab lo qual lo lligavan simpatías de familia, per ser lo poble nadiu de la seva difunta mare, á més de la virtut de agraïment, puig ab motiu de la publicació de las *Cartas á la dona*, quan se celebrava la Exposició Universal de Filadelfia, l' Ajuntament de Das va nombrar fill adoptiu al autor del llibre per lo molt qu' en ell enaltía al poble y en recompensa als actes de filantropía ab que 'l Sr. Arús s' havia ja distingit en aquella regió de la Cerdanya.

Lo Sr. Arús tenia determinat saldar aquest deute de gratitud dotant al poble de Das de un edifici exclusivament civil, compost de casas consistorials y escolas públicas, y 'l desitj de impulsar las obras sigué un' altra de las causas que 'l mogueren á emprendre 'l viatge.

Allá trobá de moment un alivi considerable en sa salut, com ho dona á compendre la fotografia que á sos amichs enviá á primers de octubre, y que á pesar de son carácter íntim reproduhim en las columnas de la ESQUELLA, avuy que un nou

recrudeixement en sas dolencias, torna á posar en perill la vida de nostre estimat amich.

¡Tan de bó que sos días se prolonguin, y que puga veure realitat del tot lo generós projecte que feya tant temps acariciava, y que secundat pèl expert facultatiu don Eduart Fontseré, autor del projecte, havia comensat á emprendre en gran escala.

Pero avuy no 'ns guía altre propósit que fer vots ardents per la salut del generós fill adoptiu de aquell simpátich poble de la Cerdanya, qual poble no pot menos de veure ab verdader desconsol la desgracia que afligeix á un home com lo Sr. Arús, capás de aplicar una part de la seva fortuna á una obra per tots conceptes meritoria.

Y com creyém que 'ls nostres lectors s' enterarán ab gust dels plans del Sr. Arús, aném á donar una senzilla descripció del edifici, acompañada de alguns datos gráfichs, pera major inteligencia del lector.

L' edifici está situat á la entrada del poble, en lo Passeig que desde Das y en direcció á Alp, té 500 metros de longitud en línea recta, per 8'40 de amplaria, ab sos arbres corresponents, passeig que ha vingut á sustituir lo tortuós y pesat camí primitiu, y que 'l digne arcalde de Das, D. Llorens Pons, de acort ab l' Ajuntament, té 'l propósit de continuar fins al poble de Alp, completant aixís la idea del Sr. Arús y dotant al poble que administra de un camí de tanta importancia pera sa vida y engrandiment.

L' edifici, está emplantat en una superficie de 3,000 metros quadrats, formant un rectángul de 60 metros de fatxada per 50 de fondo. De aquesta superficie corresponen á la construcció prop de 500 metros quadrats, destinantse los restants á jardí y escola práctica de agricultura.

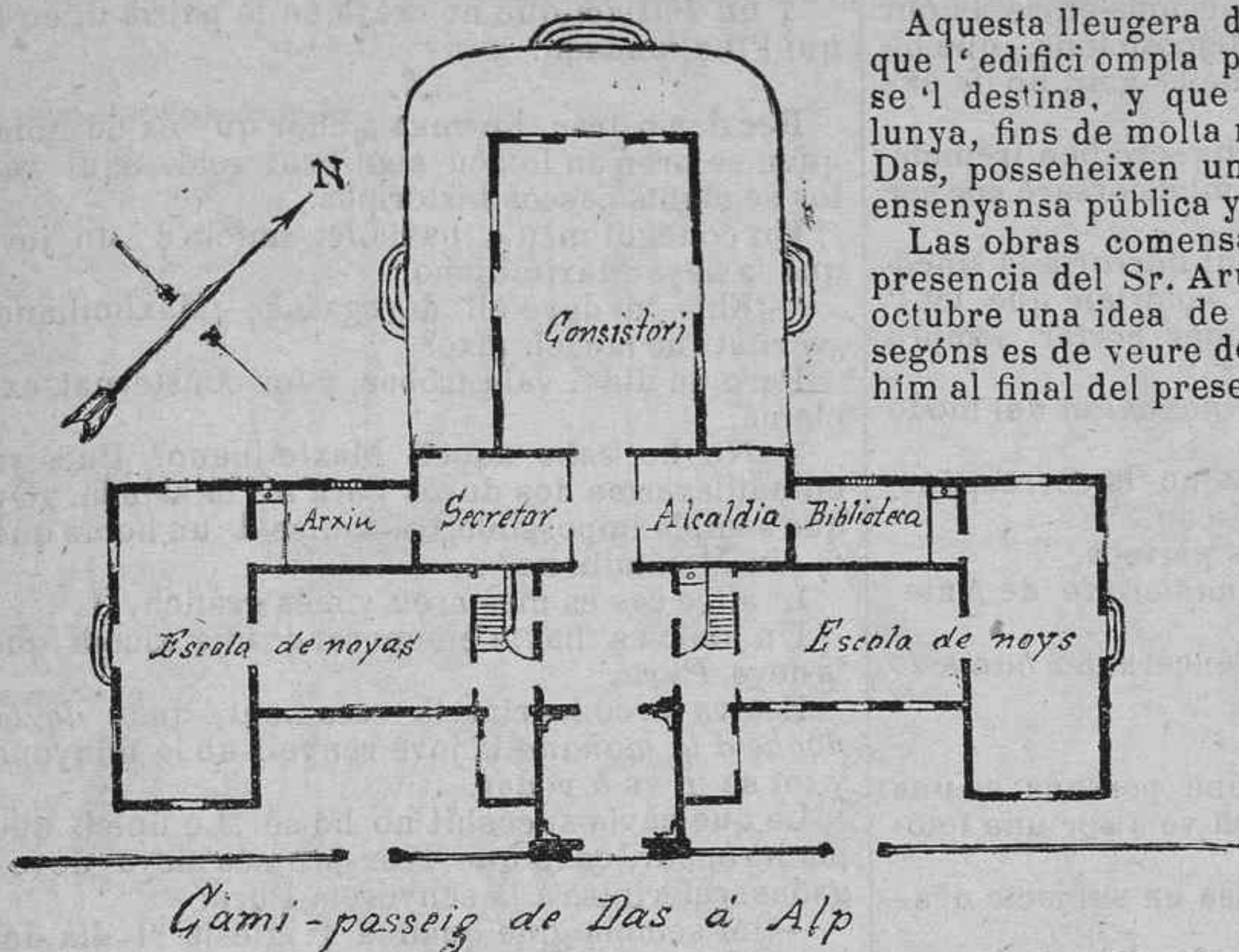
La construcció de forma elegant y adequada á las condicions climatológicas de la Cerdanya, presenten a una fatxada composta de un cos central y avansat y duas alas laterals rematadas al extrem per dos pabellóns avansats també. Tota la socolada del edifici es de granet, com també 'l cos central fins al balcó del primer pis, y de allí fins á la cuberta, de ferro. Una esbelta torre-relojje de planta quadrada contribueix á donar grandiositat al conjunt de la construcció.

L' edifici déu constar de baixos y primer pis, distribuïts convenientment y ab molt acert. Ocuparán lo cos central (vegis lo plano) lo saló del consistori, lo despaig del arcalde, la biblioteca municipal, la secretaria y l' arxíu del Ajuntament. L' ala de la dreta está destinada á escola de noys, y á escola de noyas la de la esquerra, formant cada escola dos distintas dependencias.

La sala consistorial medeix 11 metros de llarch per 7'15 d' ample, y las dos salas de cada escola tenen cada una, metros 11'10 per 5'15, y metros 7'85 per 4'20 respectivament.

Per últim, totas las pessas de la planta baixa presenten una altura mínima de 5 metros.

Lo primer pis, de 4 metros de altura, se destina á habitacions dels senyors professors, escepció feta de la sala y balcó centrals, que serán dependencias del Ajuntament.

Aquesta lleugera descripció basta á demostrar que l'edifici ompla perfectament l'objecte á que se 'l destina, y que pocas poblacions de Catalunya, fins de molta major importancia que la de Das, posseheixen un alberch tan digne pera la ensenyansa pública y pera la vida municipal.

Las obras comensadas ab molta activitat en presencia del Sr. Arús, donavan ja á primers de octubre una idea de la grandiositat del edifici, segons es de veure de la fotografia que reproduhim al final del present article.

Ara so's falta que 'l generós donador, que tan legítimas simpatias ha sabut guanyarse sempre ab sos actes de desprendiment y de civisme, se salvi del nou perill que l' amera sa, y que ab la inauguració del edifici pogan celebrar sos amichs al mateix temps lo complet y definitiu restabliment de sa salut quebrantada.

P. DEL O.

— E. T. —

Das-(Cerdanya).—CASA MUNICIPAL Y ESCOLAS PÚBLICAS.—Planta baixa. Escala de 1 : 400.

NOMS.

¿Veuen lo que sempre 'ls dich?

¡Fihinse de las apariencias!

Los tribunals d' Antequera han hagut de condemnar á mort á un fulano que havia assassinat á la seva dona.

¿Y saben cóm se deya aquest individu?

Sebastiá Enamorado.

¡Enamorado! Si no arriba á dirse un nom tan poétich, lo que mémos, despres de matar á la seva senyora, la trinxa y se la menja, ó la guarda ab sal per quan haguessin vingut los días d' escassés.

Poch se devía figurar la pobra infelís, al casarse ab lo tal Sebastiá, que 'l seu final havia de ser tan trágich.

¡Per supuesto! ¿quí va á pensar mal d' un home que 's diu Enamorado?

Son tan incompatibles lo nom d' aquest home y la seva acció, que á Antequera diu qu' eran molts los que duptavan de la seva culpabilitat.

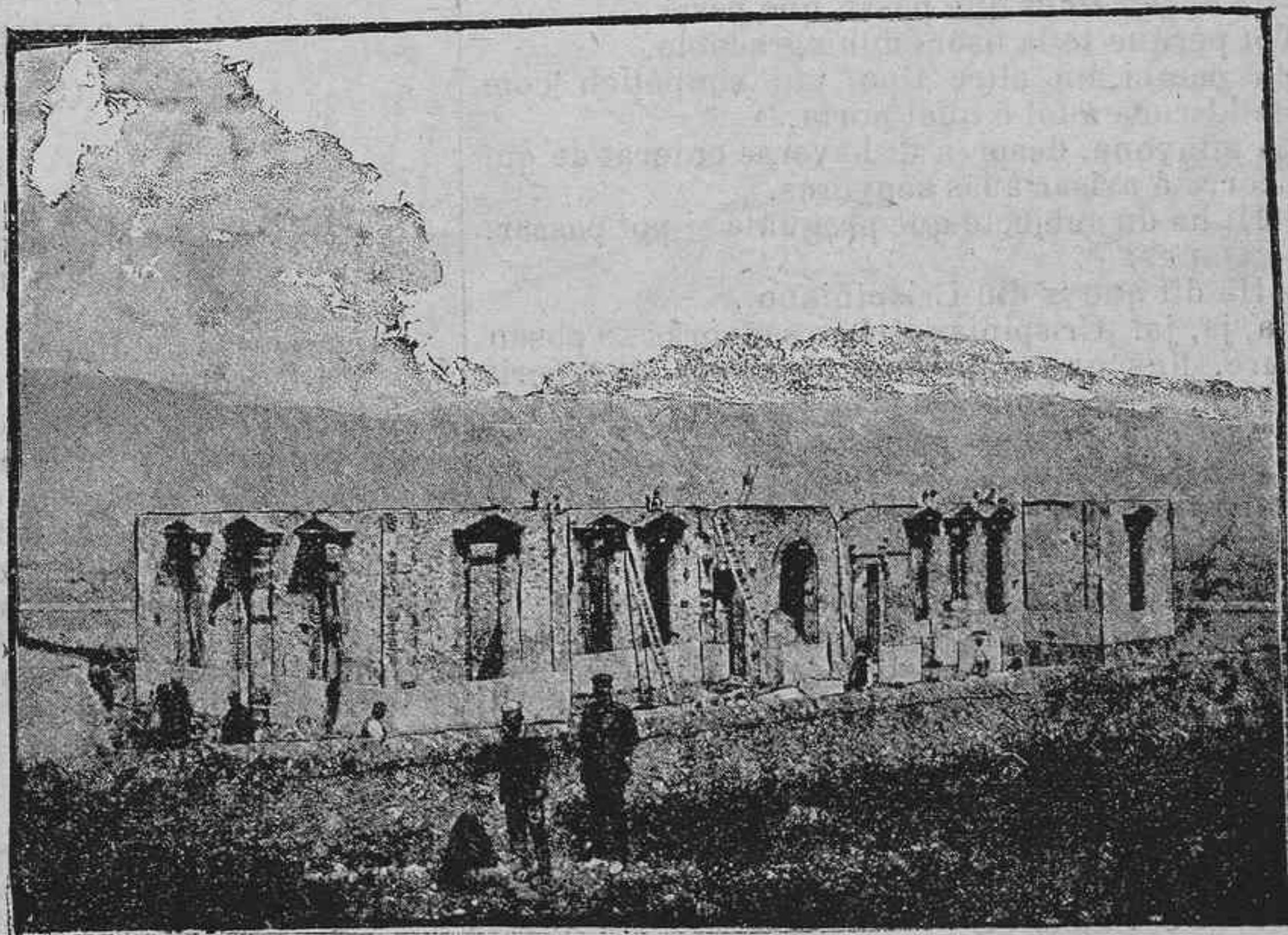
—¡Enamorado, Enamorado!—deya la gent,—

¿y cóm es possible que haja assassinat á la seva dona un home *enamorado*?—

Pero un maliciós diu que responia:

—¡Oh! ¡es que potser ara está *enamorado* d' un' altra!

Lo qu' es á mí, ho dich ab tota franquesa, aquesta anomalia no m' ha sorprés.

Estat de las obras á primers de Octubre del corrent any.

N' hi vist tantes de contradiccions entre 'l nom de una persona y las sevas disposicions, que he acabat per convencem de que la gent ho fa expressament.

—¿Me dich Benigne? Donchs seré ben tremendo. ¿Me dich Lleó? Donchs m' esforsaré per ser manso.

Y es que la humanitat té tant horror á la sinceritat, que son molts los que voldrían que tot l' any fos Carnaval á fi de poguer portar sempre careta.

A falta d' aquest recurs, s' *inquenian* del modo que poden.

Se vesteixen ab un traje que no 'ls correspon.

Gastan un luxe que no 'ls escau.

Y portan un nom que no 'ls pertoca.

Com per exemple aquest *Enamorado* de Antequera.

Y altres *enamorados* que encara *no han sido habidos*.

Així com la fisonomia de una persona es una carta de recomenació, lo nom vé á ser una fotografia moral del individu.

Se presenta en qualsevol casa un subjecte desconegut:

—¿A qui demana?

—Al senyor Fulano.—

La criada entra á dins y diu al senyor:

—Hi ha un que 'l demana.

—¿Qui es?

—No ho ha dit; es un jove morenet, simpátich...

—¡Ah! ¿sí? Pues que passi, que passi.

Tot perque té la fisonomia agradable.

En cambi un altre tipo, tan simpátich com aquell, truca á tal ó qual porta.

La minyona, després d' haverse enterat de qui es, corra á avisar á las senyoras.

—Hi ha un subjecte que pregunta si pot passar.

—¿Qui es?

—Ha dit que 's diu Crispiniano...

¡Ja, ja, ja! ¡Crispiniano! Las senyoras se posan á riure, fins que la de més presencia d' esperit exclama, aguantantse ab prou feyna:

—Qu' entri 'l senyor Crispiniano!—

Y es que, perque 's diu Crispiniano, ja 's figuran que 'l tal senyor ha de ser un personatge ridicul y un tanoca com una casa.

En materia de noms hi ha aberracions inconcebibles.

S' han vist homes que han estimat á una dona no més perque ella 's deya Aurora, Blanca ó Eloisa.

Donas que s' han tornat ximplas per homes que s' anomenavan Fausto, Rómulo ó Edmundo.

Joves que han fet carrera perque 's dihuen Abelardo ó Pompeyo.

Y noyas qu' están ben colocadas á causa de dirse Amelia ó Beatriz.

Ara, 'ls *petardos* que embolicats ab los noms, s' han donat, no intentin pas contarlos, perque no acabariam may.

Jo ja hi conegut:

Un *Marcial* pacífich.

Un *General* que may va arribar á cabo.

Un *Severo* que feya una calaverada cada tres minuts.

Un *Cándido* que las sabia totas.

Un *Perfecto* qu' era lo més defectuós que hi vist.

Y un *Patrici* que no creya en la patria ni en lo qui l' ha fundada.

Per demostrar lo enganyador qu' es lo nom, quan se pren en lo seu significat real, aquí van los següents cassos històrics:

Un conegut mèu s' havia fet amich d' un jove que 's deya Maximiliano.

—¡Eh!—'m deya ell devegadas—¡Maximiliano! ¿veritat que fa rich aixó?

Pero un dia 'l vaig trobar, y tot consternat exclamá:

—¿No ho sabs aquell Maximiliano? Pues va enmatllevarme dos duros y ara ni 'm saluda. ¿Oy que sembla impossible, tractantse d' un home que 's diu Maximiliano?...

L' altre cas es més breu y més gráfich.

Un amich s' havia enamorat d' una xicota que 's deya Pura.

Estava ja concertat lo casament, quan *de la noche á la mañana* l' jove renyeix ab la minyona y tot se 'n va á rodar.

Lo que havia succehit no ho sé. Lo únich que puch repetir, es lo que l' ex-promés deya devegadas, referintse á la senyoreta Pura:

—'M sembla que quan á l' iglesia 'l día del bateig li van escriure 'l nom, devían equivococar alguna lletra!

A. MARCH.

¡EN LO DÍA DELS MORTS!

LA VIUETA.

(SONET)

¡Ah! sólo un esposo vivo
puede consolar del muerto.
MESONERO. —

Com lo dolor es fresch, tota endolada,
la interessant viudeta, molt tristona,
al Cementiri porta una corona,
si comprada ab diners, ab plors regada.

Y allá, sobre la llosa arrodillada
—¡Cruel!—diu al Senyor, y Ell la perdona,
perque Deu es bon home, y ella es dona
encare que *agraciada*, desgraciada.

Y quan la nit la trau del Cementiri,
—¡Jamay l' olvidaré, jamay—murmura—
espós tan ben volgut, com necessari...

(Donchs bè, lector; la viuda en son deliri,
se va torná á casar, té una criatura,
y al Cementiri... encara ha de tornarhi.)

E. VILARET.

XARLATÁNS CIENTÍFICHS.

Las cosas més serias están expuestas á que qualsevol las ridiculisi.

La Medicina y la Cirujía fins fa poch eran veneradas y sols practicadas en los seus verdaders temples: en la cátedra, en lo reculliment d' humanitaris hospitals ó en las arcobas dels malalts, per sacerdots més ó menos eminentes; pero tots homes de conciencia y verdadera ciencia, y dintre de son sagrat ministeri, incapassos may de traspasar los límits de sos coneixements exposant á allargar un minut los sufriments dels seus malalts.

LO DRAMA D' AQUESTOS DIAS. TENORIO PER TOTS CANTONS.

Doña Inés del alma mía,
per tot arreu t' hem vist bè:
tornat á ficá a la tomba
y ara ¡fins al any que vé!

Avuy, per desgracia nostra, las ciencias mèdicas sufren la corrupció del mercantilisme immoral qu' entre molts impera, per l' afany de ferse ríchs, sense tenir cap dret á la fortuna; per aixó hi ha qui adquireix un títol acadèmic, no per lucrarhi honradament, sino com á un medi per poder fer la coartada á la justicia y á l' objecte de cubrir lo *timo*, fent aguantar la capa al bon sentit.

Ja no es solzament lo curanderisme ignoble y estúpit, que casi sempre en forma de pastor, vaquer, sonámbula, dona que tira las cartas, saluador, etc., etc., pesca 'ls quartos á tota la massa ignorant; ja no es lo curanderisme que necessita per fer un remey anar á buscarlo lluny de la rahó y de la sabiduría; en un siti misteriós, ahont al tonto del malalt lo subjectan á certas probas embaucadoras, li endevinan alguna cosa que 'l curandero ja ha procurat avants averiguar y llavors ab fe cega li fan empendre aquellas curas de untarse de cap á péus ab llart de la caldera, posarse la sola de una espadenya vella sobre lo ventrell ó pendre una aygua preparada ab herbas misteriosas cullidas al punt de las dotze de la nit de sant Joan. Lo curanderisme, que després de llargas visitas y de haver dit al malalt tot al revés de lo que li deyan los metjes y ab la convicció de

la ignorancia d' aquest, fa que s' entregui en cos y ánima, *verbi gracia*, á mans de una dona que antes de tenir aquests tráfechs, feya de mestressa de alguna casa de *donas de bè*; lo curanderisme, ab tot y fer tan mal, encara no es lo pitjor, perque hi hauria medi de perseguirlo y exterminarlo per poch que las autoritats volguessin.

Hi ha un' altra calamitat que prenent la cosa per distint cantó, s' apodera de la secció de anuncis dels periódichs, atrau als tontos y dona á compondre que si la gent mort es perque vol.

Molts doctors en Medicina y Farmacia, anuncian la *redención de los tísicos*, las *píldoras anti-apopléticas*, la curació radical de la tos y del asma ab tals ó quals pastillas, y altras potingas per la baba de las criaturas, per la impotencia y esterilitat, pèl càncer, per las morenas, de manera que si llegim las virtuts de cada un de aquests específichs, los metjes resultan perfectament inútils.

Inventar específichs per curar las malalties realment incurables, es lo més ben pensat per enriqueix á sos inventors, alguns dels quals tenen casas á Barcelona y gosan de una posició envidiable, sens més que haverse dedicat á exp'otar la falta de sentit comú. No veuréu may pastillas per curar constipats ó altres malalties agudas; la qüestió es que la enfermetat sigui llarga é incurable.

ble, que ja ve'l dia que 'l pobre malalt diu: «Prohemho», y desde aquest punt ja está fet lo negoci. Y si degut á la casualitat ó á un cambi atmosfèrich, se troba un xich més aliviat, podéu contar que fins que mori gastarà alló que sempre dú lo diari, perque 'l consum de un sol malalt basta per pagar l' anunci.

Academias inventadas per aprobar procediments curatius del Dr. *Timo*; banquets anunciats á só de bombo en tots los periódichs y pagats ó quedats á deure per ell mateix; serenatas per reunir gent davant de sa casa perque llegeixin un lletrero que té al primer pis que diu *Instituto médico etc.*; remitits de personas que 's prestan á dir que han sigut curats pèl célebre metje, desafios simulats, rahóns ab periodistas, en fi, tota classe de moixigangas per fer que 's parli d' ell... tot aixó constituheix un altre sistema de curanderisme capás de produhir molts diners, encare que sigui á costa de proporcionar feyna als enterramorts y de exposarse á ingressar tart ó d' hora en algun penal, ahont poder estudiar lo sistema *celular* ab temps y calma.

Sembla estrany que á aquests taruguistas que funcionan á la vista de tothom, no se 'ls posi 'l péu á rotllo per las verdaderas Academias de Medicina, ni se 'ls denuncihi á las autoritats gubernativas, quant menos, per fer constar una protesta digna de la classe, evitant ab aixó que sigui mal interpretat lo seu censurable silenci.

Compreném que particularment no hi haji cap

metje que vulga exposarse á quedar sol si afronta la qüestió; pero 'l Claustre de Medicina, la Real Academia de Medicina y Cirujía, la Academia Médico-Farmacéutica, lo Laboratori de ciencias mélicas crech que tenen lo deber moral de ocuparse de un assumpto important per la salut pública y privada, per lo respecte y confiansa que justament mereixen, sent sempre respectadas sas sabias opinións. De aquest modo 'l públich sensat y la premsa tindrian un magnífich punt d' apoyo per empendre una campanya formal contra tals farsants, en l' opinió severa de las autoritats honradas de la Medicina.

Y ara que hi som, diguémho tot.

¿Qué diria la gent si 'ls molts operadors que conta Barcelona, honra de Catalunya y de Espanya, quan practican la Cirujía, agafessin un carruatje tirat per quatre caballs y dalt del gran vehícul hi coloquessin sis homes, disfressats un dia de mariners, un altre de soldats, tocant ruidosos instruments de metall, un altre parell d' homes repartint prospectes á dojo, y fent de cotxero un dels nostres acreditadíssims cirujiáns? ¿Qué dirían si veyan recorre 'ls principals carrers de la ciutat á aquell insult moixiganguesch, anunciant las habilitats quirúrgicas del operador y practicarlas luego en la plassa pública, á la vista de una concurrencia inconscient y seduhida per la baratura de la operació, feta al aire libre y sense las precaucións degudas per evitar complicacións y assegurar l' éxit de la cura, guiat sols per l' afany de fer anar malalts á casa seva y allí fer de las sevas, recaudant lo sufficient per mantenir aquell tren que porta y moltíssim més?

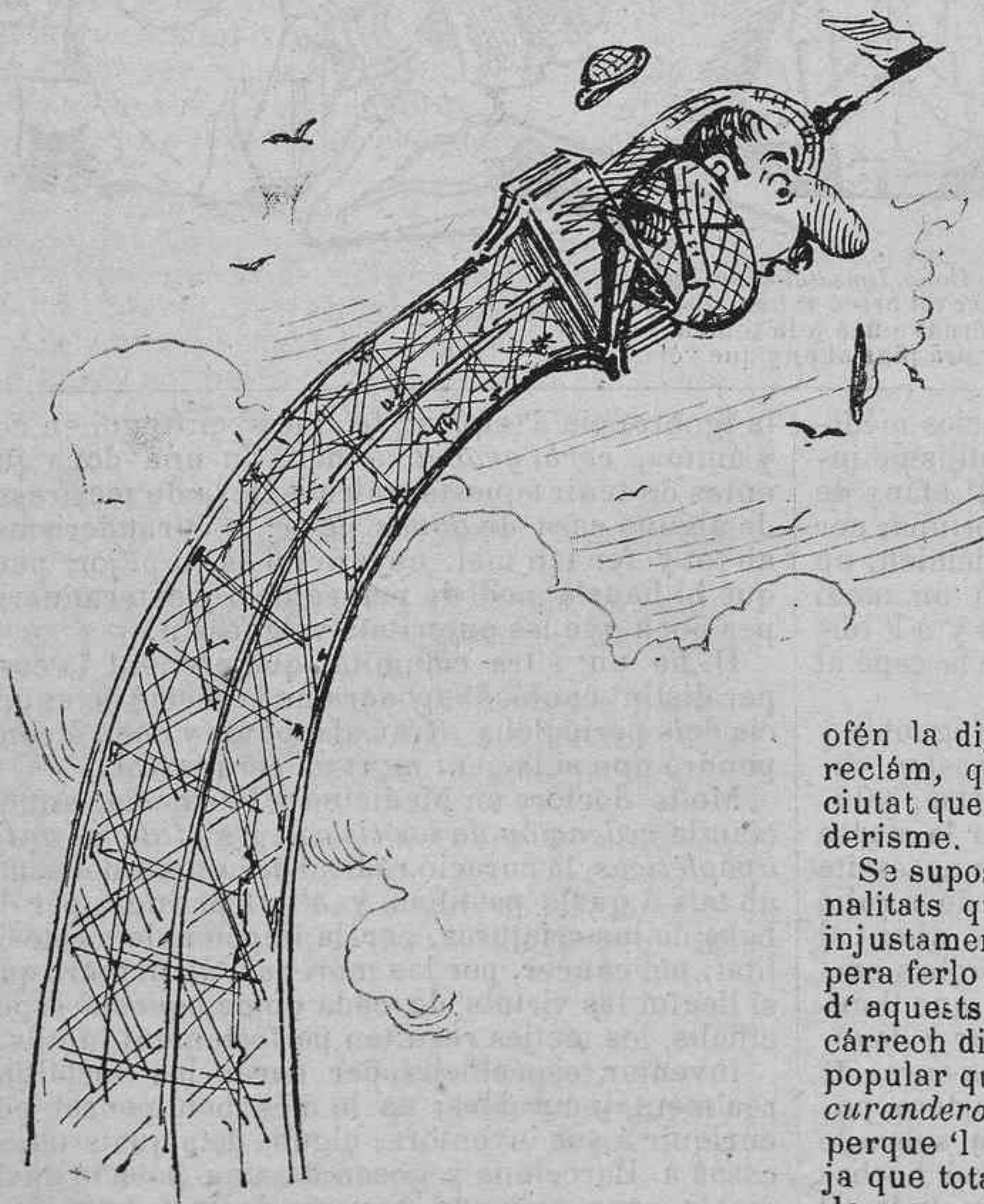
Ja poden contar que si algun dels nostres ho intentava, l'auria de plegar lo ram apedregat moral y materialment al cap de quatre días.

¡Ahont s' es vist, dirían, convertir en espectacle públich l' exercici de la Cirujía! ¡Treurer tumors y fer sanch al só de una música! ¡Despossehir l' art quirúrgich del pudor que requereix, exposant á la vergonya l' ignorant pacient que s' entrega á unas mans guiadas molts cops per l' actitud del poble que rodeja la repugnant escena y exposadas á que per evitar una xiulada, arrenquin un caixal junt ab la barra!

Confessin que qui aixó fassi, nacional ó extranger, no pot meréixer més que censuras, per més que tingui títul y estigui autorisat legalment, perque ofén la dignitat humana ab un procediment de reclám, que rebaixa lo grau de ilustració de la ciutat que tolera aquesta classe de refinat curanderisme.

Se suposa que hi ha metjes, ó millor dit, personalitats que per desgracia posseheixen un títol injustament adquirit, y que no 's paran en barras pera ferlo produhir. Hi ha qui assegura que un d' aquests fulanos, que al mateix temps ocupa un càrrech dintre de una corporació popular ó impopular que fa temps dona molt joch, fa de *sota-curandero* á un que no sab llegir ni escriurer, no perque 'l *sota-curandero* sápigra gran cosa més, ja que tota la seva ciencia 's reduheix á escriure de memoria ó copiar algunas receptas y firmar las papeletas dels que moren á mans de aquella companyia de... de sabis. La cosa diu que 'ls va bè del tot, tant que dintre de poch deixarán l' offi-

EN NASVIDAL Á PARIS.

Va pujar dalt de la torre,
y es net! ab lo pes qu' ell fa,
al posá 'l peu á la cima
la torre 's va doblégá.

ci, perquè encare que l' un tè carrera conforme hem dit, exerceix ademés un ofici de nova creació, inventat per un diputat madrilenyó; pero aquest segon ofici no 'l deixa; 'l despatxan.

Condol l' ànima tenir que treure á la superfície mals socials tan asquerosos; pero es menester ferho aixís per obrir los ulls als incautes que no saben escullir lo que 'ls convè y com ignocents papallonos acuden atrets per falsa llum á la flama que ha de cremarlos.

DR. MANXIULA.

DE BAIX Á DALT.

Filla d' un pobre mistayre,
quan son pare va morir,
no li agradava pas gayre,
l' anar maca ni 'l lluhir.

No sé ara que haurá fet;
mes creguéu qu' es seductora,
ab sas joyas, son barret,
y sos trajos de senyora.

DE DALT Á BAIX.

Filla d' una cortesana,
sa infantesa n' ha passat,
ab la gran pompa mundana,
que sa mare ha enmatllevat.

Orfa es ja, y com es virtuosa,
fuig del mon, cercant treball,
y dintre sa cambra honrosa,
no hi tè adornos... ¡ni mirall!!

A. LLIMONER.

INTERVIEW.

Quan vaig enterarme d' aquesta maravellosa invenció que s' ha aplicat á las máquines de carril, en virtut de la qual...

—Pero ¿qu' es aquesta invenció que s' ha aplicat á las máquines? ¿de qué se las heu ara?

—¡Ah! ¿no ho saben? Jo 'm pensava que la noticia s' havia ja esbombat per tot arreu.

Pues bueno: es un aparato ab la ajuda del qual las locomotoras enrahonarán lo mateix que las personas, pero una mica més fort.

¿Ho saben ara?

Prossegueixo, donchs, lo que deya.

Quan vaig enterarme d' aquesta admirable invenció que s' ha empescat l' Edison, per convencem de si realment era una cosa tan práctica y convenient com diuhen, vaig anármén á una estació—no vull dir de quín carril, per evitar disgustos—ab lo propósit de tenir una conferencia ab algún empleat d' aquests que la saben llarga.

Aviat vaig trobar lo que jo ne-

cessitava: un fagonista, negre com lo carbó, pero franch com una pesseta francesa.

—Escolti—li vaig dir—¿qu' es veritat aixó que 's murmura de que las máquines enrahonan?

—¿Las colomotoras? ¡Vaya! Tant bè com vosté y un servidor. Aquest aparato que s' acaba de inventar, es capás de fer parlar encara que sigui á un burro.

—¿Y creu vosté que aixó donará bons resultats?

—¡No n' ha de donar! Desde luego tenim que en las vías no hi haurá may més cap desgracia. La máquina, en veyent alguna persona sobre 'ls rails, immediatament se posará á cridar: ¡Aaa-páaartat, noooooo!

—¿Y diu que la mateixa máquina anirá dihent lo nom de las estacions ahont s' aturi 'l tren?

—¿Lo nom de las estacions? Y una pila de cosas més. Com verbi-gracia: 'l nom del arcalde, los millors cafés que hi ha, la funció que fan aquell día... una especie d' historia de la localitat.

EN NASVIDAL A PARÍS.

(AL BALL.)

—¡Mon Dieu, mon Dieu!—diu que deyan las senyoras, tot ballant:
—¡y que se 'n passan de penas per fer voltá un elefant!

—Es dir que, per exemple, al passar per Vilafranca, la locomotora dirà: *Poooble booonich, nooooyas maaacas, coooocas, caaantis...*

—¡Éndayinat! Una cosa aixís. Y encare tindrà un'altra ventatja: al aturarse en poblacions ahont hi haja restaurant, la màquina cantarà 'ls plats que hi ha disponibles, y aixís los viatjers al baixar ja podran haver elegit la teca que volen y no haurán de perdre temps preguntantho al mosso.

—Y si algún día 'l tren descarrila ¿qué dirá la locomotora?

—Dirá: *¡Ooooyo que aanéem á pendre maaal!* Y quan ja hagi descarrillat anyadirá: *¡Aaara si que l' hem beeen feeeeta!*

—Lo que suposo es que desde ara endavant los trens estarán més ben organissats y no arribarán á puesto ab un retrás de una ó dugas horas, com avuy acostuman.

—Sí senyor; los maquinistas farán lo cap més viu, perque la màquina de tant en tant los dirá: *¡Miiira, Tófol, que aanéem endeeerrertiiiiits!*

—Pero 'l maquinista no 'n farà cas, y si arriba tart, s' excusará ab l' estat de la línea.

—¡Oh! Tambè la màquina 'l farà quedar malament.

—¿De quína manera?

—Si 'l maquinista dóna aquesta excusa, la *colomotora* respondrá: *¡Meeentiiiida!*

—¡Vaja! Si que será curios. ¡Llástima de una cosa! Aquestas màquines qu' enrahonan, podrian fer un gran favor al públich, si volguessin.

—¿Cóm?

—Dihent á las empresas de ferrocarrils que rebaixin los preus dels bitllets...

—¡Oh, cá! no tingui cuydado que ho diguin. ¡Prou que las empresas s' espavilan, perque las màquines callin respecte á aixó!

—¡Ahl ¿sí? ¿qué fan perque no parlin?

—Lo que 's fa en semblants cassos: las *untan*.

MATÍAS BONAFÉ.

QUID PRO QUO.

La nit era espantosa y terrorífica, l' espay estava brú y cubert de boyras: jo seya endormiscat sota de un plátano y regnava 'l silenci de la fossa.

De prompte 'm despertá una ramor fréstega, y, treyentme 'l punyal y la pistola, vaig cercá' esporuguit, glassada l' ánima, d' aquell soroll confús la causa incógnita.

Dant passos ofegats ab camas trémulas m' aproximava al lloch de la congoixa, y ma pensa colérica y fantástica anava murmurant aquest monólech:

—Si ab intencions danyinas ó malévolas algún intrús há traspasat la porta, de mon arma acerada será víctima, si la de foch li tèn misericordia.—

L' apagada ramor ja 's sent claríssima, ja 'm sembla distingir bultos informes...

—¿quí sab si ma muller, deslleal y pérfida, ab algún miserable 'm taca l' honra?—

Vaig dá' una ullada entorn, viva y frenética, va fé un llampech y... ¡oh Déu! vegí llavoras á mon company de nits en unió ilícita ab un que li pintava la cigonya.

¿Per qué no vaig cometre una catástrofe?

¿per qué no vaig matáls ab ma pistola?

¿per qué van inspirarme tots dos llástima?

¿per qué á riure 'm posí ab fatlera boja?

¿Quí podría explicarme tal fenómeno?

¿Los vils no ocasionavan ma deshonra?

Nó, senyors: soch sereno d' una fábrica y 'l mèu company de nits era una gossa.

M. BADIA.

Parodiant una frase célebre, casi m' atreveixo á dir: «Si no existís *D. Juan Tenorio*, sería menester inventarlo» Vagin á saber per quína rahó s' imposa la rutina de ferlo menjar tots los anys, ab los panellets y las castanyas. Es cosa que no s' explica.

Y 'l públich sempre amatent acut carregat d' ardor

á sentí' aquell parlament:

—«¿No es verdad, ángel de amor?»

Hem tingut *Tenorio* á Romea, *Tenorio* al Circo, *Tenorio* á Calvo y Vico per en Valero, y á Nove-dats per en Tutau, donantse en aquets dos teatros, á més del de 'n Zorrilla, 'l de 'n Bartrina y Arús; n' hi ha hagut al *Principal*, que ja es tot lo que 's pot dir, dat que aquell teatro sols s' ha obert pèl *Tenorio*, senyal que 'ls hi surt á *compte*... Y per últim, fins s' ha cantat en forma de zarzuela al Espanyol.

¿Volen encare més *Tenorios*?

Dada la marxa que segueix lo teatro avuy en día, no desconfío véurel un altre any, vestit de xulo, y fent atrossitats en los teatros flamenchs, parlant *caló* á tot drap, y repartint gavinetadas fins á l' estatua del Comendador. Després de tot, *D. Juan Tenorio* no era més que un valent, y no ha de ser molt difícil acomodarlo al gust dels es-pectadors aficionats al género de *rompe y rasga*.

A'la, ala, autors aficionats á estimular los baixos apetits del públich ¿no n' hi haurá cap de vo-saltres que s' animi á posar calanyés á *D. Juan Tenorio*?

Pero deixemnos de filosofias trascendentals y dirigimnos al

LICEO.

Era d' esperar que *Gli amanti de Teruel*, posats lo diumenje á la tarde proporcionarian un plé colossal y un triunfo inmens als artistas que 'ls interpretan y al mestre Goula que ab tant acert los dirigeix.

Y tal dit, tal fet.

De gentada no 'n vulguin més, y de ap'ausos... ¡la mar!

A la nit va estrenarse l' ópera *Francesca da Rimini*.

Macarróns á la italiana; pero macarróns fiam-bres

L' autor no es cap tonto: tèn coneixements mu-sicals y una gran memoria. En lo transcurs de l' ópera se notan marcadas reminiscencias, de ma-nera que sentintse 'n una se 'n senten varias á la vegada.

Tot está bèn arregladet; pero la inspiració, lo foch sagrat, aquella atracció misteriosa que se 'n emporta al auditori no 's descubreix un sol mo-ment. Abundan los efectes deguts á un home prácticich en lo teatro lírich; pero 'l públich no 's

A MONTANYA. (Dibuix de Mariano Foix.)

— ¡Adeu, Xato! Ara vaig á cal senyor rector á examinar-me de doctrina. ¿Ho sents? Lo casament
 serà diumenje... ¡Ja veurás si te 'n donaré de confits!

deixa agafar; comprén lo per qué de tots aquells esforços y 's resisteix á tota convicció: sent molt soroll y diu:—Tambe fan soroll las bötas buidas... més soroll que las plenas.

L' héroe de la representació sigué 'l mestre Goula. No fa més un pare per un fill que lo qu' éll ha fet per *Francesca da Rimini*. L' ensejá ab esmero, la dirigí ab heroisme sense un descuit, sense una tara, procurant realsarla y ferla surar á tota costa; pero no pogué lograr un impossible, donar vida á un mort.

Respecte als cantants, deixá entreveure excel·lents condicions que en una altra producció podran ser més bèn apreciadas, la Sra. Barberini; confirmá 'l bon concepte que d' ella teníam format, la escelent contralt Sra. Del Bruno; torná á trobar las poderosas simpatías que á Barcelona 's tè guanyadas lo tenor De Marchi, y 's mantingué á molt bona altura 'l Sr. Laban.

Y á propòsit: al apareixer en escena, 'ns semblá que com á Lanciotto, tal com lo pinta 'l *Dan'e*, 'l Sr. Laban s' havia olvidat d' enlletjirse y estreferse. Pero prompte várem absoldre 'l: l' ópera no valia la pena.

Lo Sr. Visconti y la Sra. Juliá contribuiren al bon conjunt, que únicament se ressentí de certas duresas degudas al Sr. Dovini.

Coros y orquesta al pel.

¡Llástima de treball invertit en una producció tan efímera!

Una errada de imprenta que figurava en la revista del *Brusi*:

«*Francesca di Rimini*—deya—ópera en cuatro actos del maestro *Cognoni*»

¡*Cognoni* per *Cagnoni*!...

¿Vritat, Sr. Cuspinera,
que 's vehuen cosas may vistas,
y que á voltas los caixistas
fan uns xistes de primera?

CIRCO.

S' han inaugurat en aquest teatro las funcions per horas al istil de Madrit, ab la única diferencia que de lo que allí costa dos ralets al menos, aquí no 'n fan pagar més que quinze céntims.

Sembla que no pugan fer prou diners per renovar las rejolas que ab tant entrar y sortir gent han d' esmolarse. Y no obstant, segons noticias, la empresa está molt satisfeta del resultat del servey á raccions... ¡já cinch calés!...

Quan lo present número vegi la llum, haurá debutat la Mallen ab *El teatro nuevo* y *La gran via*.

ROMEA.

Una desgracia de familia que ha suferit lo senyor Soler, y á la qual nos associém de tot cor, ha interromput las representacions de *La carta de navegar*.

Tambe 'l simpátich actor Sr. Fuentes acaba de perdre á sa estimada esposa.

Fa pochos días moría 'l Sr. Solanas, un dels co-empresaris del teatro, qu' era per cert una persona apreciable en tots conceptes.

¡Quánt cert es que las desgracias may venen solas!

ESPANYOL.

Continúan veyentse molt animadas las representacions de zarzuela que 's donan en aquest teatro.

Després del *D. Juan Tenorio*, ab música del

mestre Manent, s' ha posat *El milagro de la Virgen*, que valgué merescuts aplausos á las senyoras Martí de Moragas, Sendra y Aparicio y als senyors Borrás, Soler, Gavilanes y Miró.

Obra nova en porta: *Colon*.

Segons noticias, aquesta zarzuela será presentada ab lo degut aparato.

TÍVOLI.

Están molt adelantats los ensaigs de *El señor feudal*, opereta francesa no coneguda á Espanya y que será posada ab gran luxu de decoracions y trajos.

Aixó vol dir que l' espectacle *Ali Babá* toca al seu terme.

Avis als que encare no l' han anat á veure.

NOVEDATS.

Grans entradas ab lo *Tenorio*.

Diumenje á la nit alcansá bon éxit lo magnífich drama *Virginia ó la República romana*.

S' está ensajant per estrenarse molt prompte una nova producció titulada: *Las dos tiranias*.

CATALUNYA.

Pepita es una pessa aixerida, moguda y no exenta de bon humor.

No podém dir lo mateix de *El monaguillo de San Agustín*. A pesar de que la González, vestida de escolanet, está molt graciosa, y á despit de la música deguda al mestre Cotó, qu' es moguda, bèn treballada y elegant, principalment lo vals del quadro tercer, l' obra naufragá per insulsa, pueril y desballestada.

L' autor mateix la calificá de *disparate*, y 'l públich confirmá plenament lo calificatiu.

Per lo tant, abstinguis de fer nous disbarats, y si no se 'n sab estar, no 'ls porti al teatro. Sempre valdrá més que se 'ls guardi.

La joguina *Cuestión de gabinete*, tot y tenint un argument senzill, se salva gracias á las bonas condicions del diálech, obra de un versificador expert.

En la execució se distingueixen la Sra. Alverá y 'l Sr. Isern.

NUEVO RETIRO.

Ha tancat de moment las portas, despedintse ab una mamarratxada que porta 'l títul de *¡Santiago ... y á ellas!*

Lo públich, per aixó, hi reya.

Pero també riu al *Circo Eqüestre*, davant de las contorsions dels *clowns*, y á fé á fé, que 'l Sr. Palmada, ab la cara plena de nyafas, més que un actor semblava un payasso, sobre tot quan se vestia de dona á la vista del públich.

Próximament tornarà á obrir presentant una companyia completa de las que treballan en un dels teatros de Madrit, y de la qual forma part lo aplaudit actor, Sr. Larra.

CALVO Y VICO.

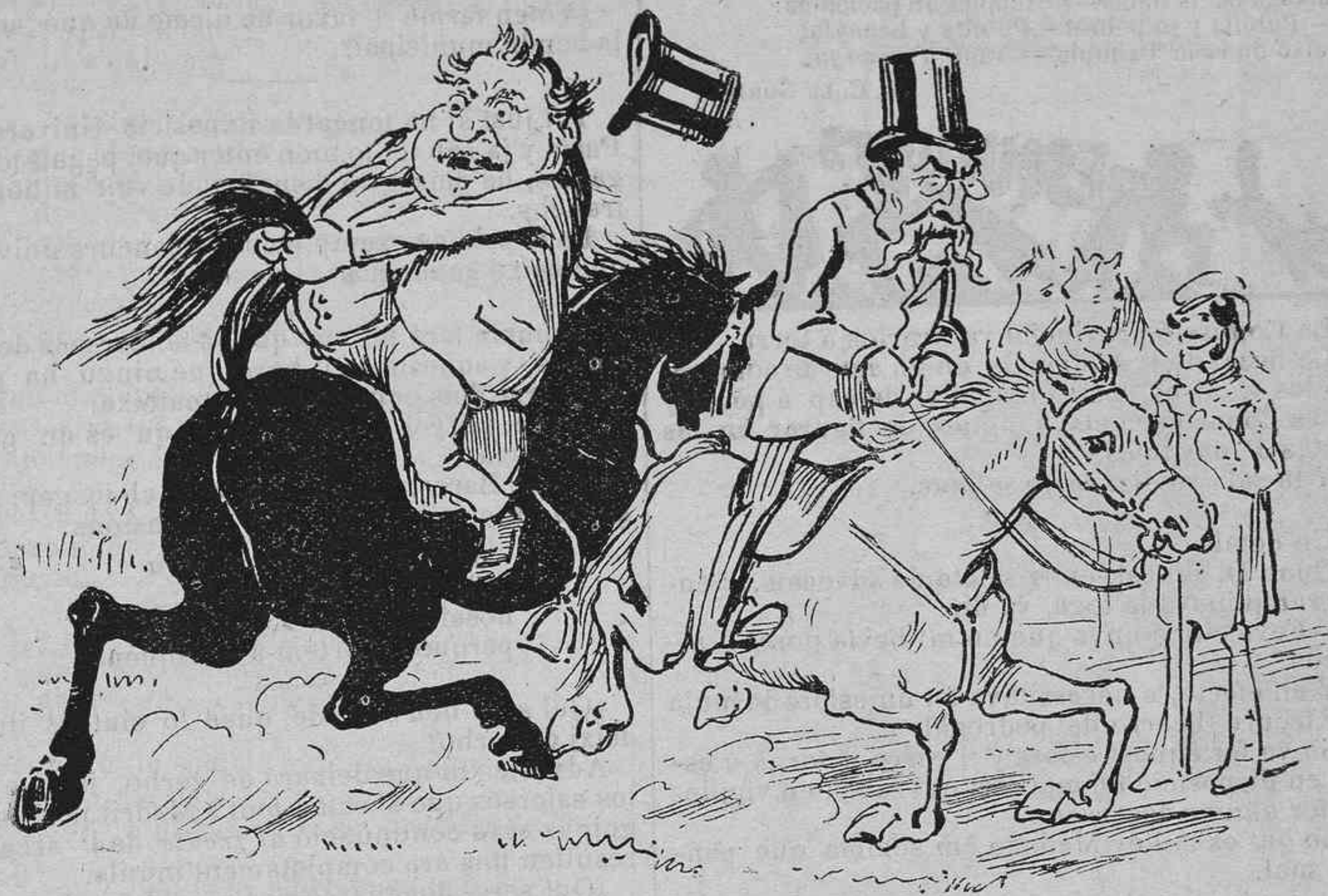
La companyia que dirigeix D. Isidoro Valero, continua recullint aplausos y atrayent numerosa concurrencia.

Inútil dir que durant las passadas festas, *don Juan Tenorio* ha fet tot lo gasto.

CIRCO EQUESTRE.

Joé Martelloni, nen de uns vuit anys d' edat, es un equilibrista de primera que crida cada nit l' atenció del públich.

LA PROBA DELS CABALLS MUNICIPALS.

—Nasi, aquest cavall no sirva...
 —Aquest molt menos, però...
 —¿Pero qué?—Pèls nostres guras,
 qualsevol cavall es bó.

Vagin á veure aquesta maravella.

La companyia s' ha augmentat ab los saltadors árabes, que fan brincos inverossímils.

Avuy divendres, benefici de 'n Tony Grice. Lo qual val tant com dir que 'l Circo estarà plé de gom á gom.

EDEN CONCERT.

La fama de la violinista Delepierre va portar-me á sentir-la. Es la fogositat en forma de dona. Dels seus dits s' escapa una cascada de notes en remolí, que aturdeix y 's fa aplaudir vulgas que no, davant de tanta fuga y tanta resistència, com las que demostra la singular artista.

L' Eden concert ha trobat, donchs, una verda dera atracció.

TOROS.

Diumenje la darrera corrida de la temporada. ¿Qui no anirà á la plassa á admirar al més superfi de tots los espasas, al incomparable Guerrita?

¡Y ab los recorts que va deixar en l' última corrida! Cóm que sense aquella no s' hauria combinat la de diumenje.

Los toros que 's lidiarán son de D. Angel Nandin, y 'ls que han tingut ocasió de veure'ls responen de sas bonas condicions, tot lo que se 'n pot respondre per la vista.

N. N. N.

IDILI (?)

Del riu á la vora—n' hi ha una donzella, més blanca que 'l sutjc—gens guapa y molt lletja.

Sos ulls de faluga—verdosos y guerxa, de l' un cantó á l' altre—prou buscan ab pena la lluna en un cove,—la seva parella.

Més alta que baixa—esquálida y seca, nasset d' escarxofa,—molsudas orelles, un túnel per boca,—pelada de clepsa, garrella, espatlluda—y plana de... etcetra; tal es lo retrato—de aquella donzella la del cosset ample—y un génit com pebra.

Fa estona la noya—qu' ab ansia s' espera; suspira amorosa,—suspira y gemega que sembla una manxa—que 'l vent la reventa. De prompte sos llabis—sonriuen y 's besan, y 's obran y 's tancan—de gaya sorpresa.

Ab certa galbana,—no gayre depressa, un jove s' hi acosta—y encaixa ab la dreta. Bon mosso es lo jove;—sos ulls son ben negres; miradas que donan—si parlan, encenen. Du negre bigoti—rissat, fi com seda, afable es de rostre,—fornit com atleta, de fina epidermis—llisada y morena, simpátich, en suma:—un jove de prendas.

—¿Fa temps esperavas?—li diu ab tendresa;
 —Fa estona qu' espero—la noya contesta.

—¡Oh nena estimada—mon somni ma estrella!

Ja saps que t' estimo—que 'm moro de pena quan lluny de tú 'm trobo—per desdita méva. Lo sol no il·lumina—si á tú i.o 't reflexa; la flor no tè aroma—si tú no la regas; l' aucell per las branca—sols canta y piupeja quan tú de la vora—sonriusli plasenta. Mon cor y ma vida—la ditxa completa, la gloria qu' ansio—la sanch de mas venas, demana, disposa—que tot es teu, prenda.

—¿Jamay serás d' altre?—Que 'm caygui la llengua.

—¿Fidel m' ho asseguras?—Que 'm mati un mal reuma.

—D' amor vull jo probas—Escláu me tens d' ellas.

—Demánam al pare.—Demá si á tú 't semb.a.

—¡Adéu, donchs, ma vida!—Adéu ma nineta.—

Llavoras la noya—recull ab tendresa del jove á quí estima—dos besos fets d' esma.

Y mentres s' allunya—l' ayment entussega,
s' aixuga bè 'ls llabis—y exclama ab paciència:
—¡Pubilla y jo pobrel—¡Pubilla y beneyta!
Si aixó no es fé 'l ximple—será fé 'l mossega.

R. COLL GORINA.

La Comissió provincial va tirarlos á terra.
Lo fiscal de l' Audiencia, en un acte de compas-
sió los va alsar, los va respallar de cap á péus, y
'ls va donar per nets y dignes de figurar en las
llistas d' elegibles.

Y la sala va dir: *como se pide.*

Un detall.

Quan D. Ignasi, en la saleta de advocats, s' en-
carranquinava la toga, va dir:

—Feya cinch anys que no m' havia posat l' al-
barda.

Y en efecte, 's necessitava fer un esforç de mula
per treure 'l carro del pedregal.

Se va fer aquest esforç y 'l carro ja torná á es-
tar en disposició de marxar: qui sab si en vigílies
de fer alguna desgracia.

Lo qu' es la lley Mellado 'm sembla que pen-
drá mal.

La lley Mellado prohibeix terminantment la
reelecció dels regidors fins passats quatre anys
que hajan deixat de serho.

L' acort de la Comissió provincial, excluhintlos
de las llistas d' elegibles los treya de joch defini-
vament.

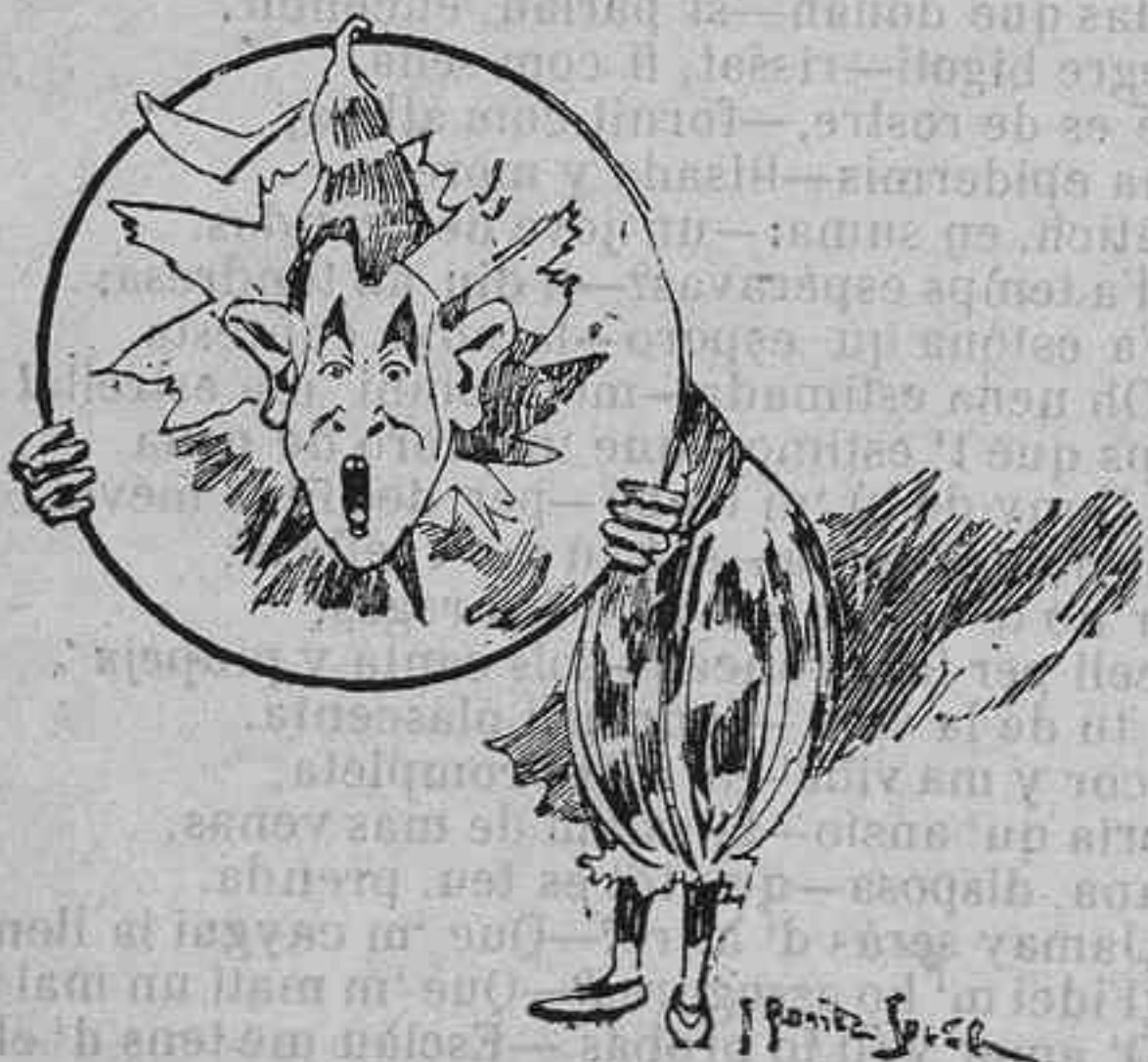
Lo fallo de la Sala disposant que tornin á figu-
rarhi ha despertat en ells tota mena de tentacions.

La Comissió provincial havia tancat lo rebost;
la Sala l' ha tornat á obrir.

Tenen prohibit éntrarhi, es veritat; pero 'l re-
bost es obert, y ells... vaja, lo qu' es ells, massa
que ho sab tothom: son una colla de llaminers.

Dimecres arribá de París l' últim terceto de re-
gidors, compost de 'n Gasull, en Miró y en Nas-
vidal.

CIRCO EQÜESTRE.

¿No 's vritat que aquesta cara
dintre 'l cercol fa molt goig?
Pues es la cara de 'n Tony,
quan surt al Circo á fé 'l boig.

Van arribar á *palo sech.*
¿Volen ferme 'l favor de dirme de qué serveix
la banda municipal?

Tot just s' ha tancat la Exposició Universal de
París y ja sab tot lo mon enter que, pagats tots los
gastos, ha deixat un benefici de vuit milions de
franchs.

Es lo primer exemp'e de un Concurs universal
que deixa ganancias.

Prompte fará un any que va tancar-se la de Bar-
celona, y aquesta es l' hora que ningú ha pogut
enterarse dels comptes de la mateixa.

Home, senyor marqués, miri qu' es un cas de
conciencia.

Ja que Barcelona s' ha quedat ab lo gep, sapi-
guém exactament las sévas dimensions.

Fássil medir ab la *vara*
y díguilas ab franquesa;
nosaltres no 'l podém veure
perque 'l portém á la esquena.

¿Qui será nou arcalde, quan lo ciudadá ilustre
deixi de serho?

Adxerteixin que deixarà de serho, ja que tots
los esforços que s' están fent á Madrid per conse-
guir la séva continuació *al frente* de l' arcaldia,
resultan fins ara completament inútils.

¿Qui será, donchs, lo nou arcalde?

Un periódich local acaba de rompre 'l glas.

Ja no será 'l Marqués dels armats, ja no será
en Gassó y Martí, ja no será en Maciá y Bona-
plata y molt menos lo nen Maluquer, que si es
cert que necessita una joguina, en lloch de la vara
haurá de contentarse ab un bergansí.

Tots los fusionistas quedan excluhits de l' úl-
tima combinació, p' l mer fet de ser fusionistas.

Donchs ¿qui será l' afortunat?

No s' hi trenquin lo cap més temps.

Lo candidat á l' arcaldia que conta ab més pro-
babilitats d' éxit; lo futur arcalde que segóms diu-
hen, mereix fins la benevolencia de D. Francisco
que ja es tot lo que 's pot mereixe. l' únich con-
tinuador de las grandesas iniciadas pèl benemé-
rit, es un conservador.

Designémlo pèl seu nom: es D. Manuel Girona.

L' art perdrá ab aquest nombrament un culti-
vador entussiasta del violí.

Pero consolémnos: la pérdua no es tant sen-
sible si 's considera que á Barcelona sempre que-
darán aficionats á tocar l' arpa.

Y á propósit de D. Manuel Girona.

Home de pensaments originalíssims, se li atri-
buhia una idea per aixugar lo déficit municipal,
en menos temps que canta un gall.

¿Qui sab si ara la posará en planta!

La idea es molt senzilla. Consisteix en conver-
tir en solars tot lo Passeig central de la Gran-vía
y edificarhi casas.

—Fentho aixís—deya D. Manuel—encare hi
guanyarém, perque en lloch de un carrer, ne
tindrém dos.

En la sessió, de segona convocatoria com to-
tas, celebrada dijous de la senmana última, que-
dá sobre la taula un dictámen proposant l' ex-
propiació de uns terrenos de propietat de D. Car-

los Pirozzini, immediats al Palau de Ciències, y que pera l' engrandiment de aquest se proposa utilitzar l' Ajuntament.

¿Se n' han enterat?

Primer la secretaria del Monument á Colón; després la secretaria de la gran Exposició; ara aixó de aquests terrenos... ¿no li sembla que n' hi ha prou, Pirozzini, Pirozzini, Pirozzini del meu cor?...

¿Y qué dimontri 'n vol fer l' Ajuntament de aquests terrenos?

Lo dictámen ho diu: engrandir lo Palau de Ciències.

Lo palau de Ciències, que avuy día está buit, casi sense mobles, invadit totalment per una plaga de pussas.

¿Es que las pussas no hi caben y se 'ls fa una casa nova pera major desahogo de tan útils saltadoras?

No sè. Pero 'm sembla á mí que aquí no hi ha més ciencia, que una.

La de viure y prosperar á las costellas de Barcelona.

Y lo que es aquesta ciencia ja l' ha cultivada prou Pirozzini, Pirozzini, Pirozzini del meu cor!

Lo Sr. D. Ignaci Elías ha fet un punt d' home ab la magnífica decoració del café de Novedats, que presenta avuy un aspecte riquíssim y elegant.

Dos grans lucernaris han vingut á aumentar la ventilació de aqnell grandió local, que de nit está il·luminat per medi de una b n entesa combinació de gas y llum elèctrica.

En la decoració predominan los tons clars realsats per l' or. Los plafons del sostre están disposats en forma d' artesonat y en los de las parets s' hi veuhen grans quadros que representan vistas y monuments d' Espanya, pintats ab notable inteligencia. Los candelabros y las aranyas son verdaderas obras d' art, com ho es també l' suntuós taulell decorat ab magnífichs quadros de porcelana.

Tots los aristas que han pres part en la restauració, y qual llista no publiquem per ser molt llarga, han donat mostrars sobradas de la seva competencia, y 'l Sr. Elías ha demostrat una vegada més que quan se tracta de servir al públich, no repara en sacrificis.

L' altre día á l' *Eldorado* va sentirse un ¡xech! ruidós, que va sobresaltar á una gran part dels concurrents.

—Senyors, ¿qué ha sigut aixó?—preguntavan alguns, no sabentse explicar la causa de aquesll soroll.

—No res—respongué un tranquil—cinch dits que s' han trobat casualment ab una cara... Estigan tranquils: no arribará la sanch al riu.

L' endemá 'l teatro estava prés militarment, per un gran número de agents de policia.

INAUGURACIÓ DEL LICEO.

—Més m' agrada l' intermedi que no quan están cantant.

—¡Oh, ja ho crech! Llavors los pollos sempre 'ns están contemplant.

Polissóns á dalt; polissóns á baix; polissóns á la Plassa de Catalunya...

Semblava que 'l polissón tornava á posarse de moda.

Ab un xich més se declara la Plassa en estat de siti.

Ey, entenémnos: la Plassa de Catalunya.

Y 's diu que cada un dels rivals, ó sigan l' amo dels dits y l' amo de la cara, duyan una companyia de amichs que s' elevava á la xifra de trenta ó quaranta personas per banda.

¿Qué 's proposavan?

¡Oh! es sumament difícil averiguarho.

No obstant, jo 'm permetré culpar á la empresa per la seva negligencia. Si compregués los seus interessos ja hauria contractat á aquellas dos comitivas, y las diferencias qu' entre ellas hagués pogut haverhi, ja s' haurian ventilat sobre las taulas, á la vista del públich.

En lloch de *A casarse tocan*, podria representarse una obra nova titulada *A apabullarse tocan*.

Y acompanyarla ab la música de *Romeo y Julieta*, de Gounod, quan los Capuleti y 'ls Montecchi tiran de l' espasa, y cau lo teló entre la general barreja dels dos bandos.

La reproducció del monument á Colón que l' Ajuntament regala al municipi de Génova, ha costat á Barcelona la friolera de 800 duros.

¿Qué son 800 duros per una capital com Barcelona?

Y després que ara tindrém la satisfacció de poder dir:

—Lo monument de Colón ja 'n fa de petits.

A Praga han fet proposicions al mestre Breton per posar en escena *Gli Amanti di Teruel*.

També li han dit alguna cosa 'ls empressaris de Turin, Munich, Génova, Viena y Berlín.

En cambi, á Madrid, no han tornat á cantar l' ópera.

Aprenquin los compositors

Per anar á Europa á passejar una ópera, aquesta ha de portar lo passa port refrendat á Barcelona.

Lo Sr. Solanes, culliter de Alella, al objecte de celebrar lo premi que han alcanstat los seus vins en la Exposició de París, convidá á alguns dels seus amichs y á varios periodistas á un sopar que se serví dilluns al vespre en l' *Hotel continental*.

Los vins de Alella gosa fama antigua y merescuda; pero 'ls del Sr. Solanes, elaborats ab primor, fan la póls á las millors marcas nacionals y extrangeras, á algunas de las quals póden sustituir ventatjosament.

Recordém haver contret relacions ab un jayo de més de 100 anys, de un gènit tan alegre, que al destaparse l' ampolla, qu' es com si diguessim, al treure 's lo sombrero, 'ls angels li ballavan sense camisa.

Tots los comensals van felicitar al Sr. Solanes, per la distinció obtinguda en la gran Exposició de París.

En un teatro de Zaragoza hi ha hagut rahons fortas á conseqüencia de representarse una obra titulada *Veinte céntimos*, y haver prés lo públich lo títul pèl preu de la entrada.

Tenen rahó 'ls zaragossans.

Si l' obra 's titula *Veinte céntimos*, y de la entrada 'ls ne fan pagar un ral, lo fét es que 'ls estan cinch céntims.

Aixó es més clar que l' Ebro... 'l día que no baixa térbol.

¡Y deyan que 'ls toros á París no s' aclimatarían!

Vintiquatre corridas dadas en dos mesos han produhit á l' empresa 1.200.000 franchs, ó siga un promedi de 10.000 duros per corrida.

Pero no es aixó sols lo que indica l' éxit alcanstat per l' espectacle nacional.

Los últims figurins de la moda trascendeixen á tauromaquia Aixís, los sombreros més *chic* tenen la forma de calanyés y fins de barret de teula per l' istil dels que usan los agutzils que obran plassa.

Vaja, que ara será un gust anar á Fransa.

Sempre trobarém á las francesas disposadas á pendre picas.

A un calavera vaig preguntarli un día:

—¿Quants anys tens, Aniceto?

—Cap. Tots me 'ls hi fet malbé.

EPÍGRAMAS.

Era llauné en Pau Bernat
y fentne, tan poch guanyava,
que 'l minyó 's desesperava
quedantne mitj alelat.

Un día en negocis bruts
se ficá y feu molts dinés,
y diu avuy qu' es Marqués;
que tot ho deu als *embuts*.

T. LLESSAMÉ.

De ser devot blasonava
un que llarga la sabia
y á cada punt repetía
qu' ell á missa may faltava.

Y era cert lo que ab veu alta
pregonava y molts no creyan.
La missa sense ell la deyan;
per lo tant no hi *feya falta*.

FALÓ.

Un jove aixerit comprava
certs panyos á un fabricant,
y aquest embusterejant
los més dolents li ensenyava,
fins que al veure que alabava
aquells panyos tan dolents,
digué 'l jove ab bons intents:

—No m' entén, senyor Bujons:
jo 'l que vull son panyos bons
y aquí 'm vé ab *panyos calents*.

A. DORIA.

Entre dos que s' havían injuriat gravement, va concertarse un desafío á pistola.

L' encontre tingué un desenllás desgraciat, ja que un dels contrincants surtí ferit de la planta del péu.

Lo vencedor contava 'l *lance* de la següent manera:

—Lo mèu rival va disparar, passantme la bala á tres travessos de dit de l' espatlla. Francament, aquell xiulet del proyectil va impresionarme de tal manera, que vaig estar lo menos cinch minuts, sense saber qué fer. Per últim vaig decidirme á disparar al ayre.

—Ay, ay, ¿cóm s' explica que 'l ferisses de la planta del péu?

—Molt senzillament; perque durant aquells cinch minuts de indecisió 'l mèu rival s' havia enfilat á un arbre.

Després de sis anys de relacions ab la Tula, l' Enrich se decideix á solicitar la seva má, al pare d' ella.

Diálech entre 'l futur sogre y 'l nuvi:

—Miri, Enrich, jo soch un home franch. A mí m' agradan sempre las cosas claras.

—Tambè m' agradan á mí.

—En aquest cas dech advertirli que la mèva filla 's casa sense dot.

—Sí qu' es llástima.

—Aixís ho tinch decidit; pero aixó sí, 'l día que jo falti la mèva filla será rica.

—Ah, bueno..... en aquest cas, y usant de la

(Continua á la página 720.)

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA. Llibreria Espanyola.

NOVAS PUBLICACIONS ILUSTRADAS

JOGUINA EN 2 ACTES, EN VERS Y EN CATALÁ
DEL QUE ARA 'S PARLA

ORIGINAL DE

D. SERAFÍ PITARRA

ilustrada per M. Moliné

← Preu 2 rals →

LAS DOCE REGLAS DE ENTEROS

OBRA DE TEXTO PARA LAS
ESCUELAS DE 1.ª Y 2.ª ENSEÑANZA
POR

BONIFACIO LADRON DE GUEVARA

Un tomo en 8.º, 2 pesetas.

INSOLACION

HISTORIA AMOROSA

DE

EMILIA PARDO BAZAN

ilustraciones de CUCHI

Un tomo en 4.º, 4 pesetas.

MORRIÑA

HISTORIA AMOROSA

DE

EMILIA PARDO BAZAN

ilustraciones de CABRINETY

Un tomo en 4.º, 4 pesetas.

SI US PLAU PER FORSA

PROVERBI EN 2 ACTES, EN VERS Y EN CATALÁ
DEL QUE ARA 'S PARLA

ORIGINAL DE

D. SERAFÍ PITARRA

ilustrat per M. Moliné

← Preu 2 rals →

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH

CUENTOS DEL AVI

Forman cada una de ditas obras un tomo:
ilustrats per M. MOLINÉ, encuadernats ab una
preciosa cubierta al cromo.

2 pesetas cada obra.

ALMANACH

DE LA

ESQUELLA DE LA TORRATXA

Hem comensat la impressió y podém assegu-
rar que será una edició espléndida tant pèls
grabats com pèl text.

Próxim á publicarse:

LA PRIMERA NIT

(IMPRESIONS D' UN NUVI)

per C. GUMÁ

Valdrá sols 2 ralets.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mutuo, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

mateixa franquesa que ha tingut vosté ab mí, haig de dirli que dongui per no feta la petició.

—Es á dir que desisteix...

—No, senyor, sols que 'm sembla serà convenient esperar un quant temps més.

Entre altres molts concells, un subjecte extremadament avaro deya al seu fill:

—Sobre tot, fill meu, no gastis. Pensa que lo que gastas avuy, demá pot fer-te falta... No gastis ¿ho sents? no gastis.

Lo xicot, empipat de tant sentirli dir sempre lo mateix, li respongué:

—Pero, pare ¿cóm dimontri vol vosté que gastis, si no tinch un céntim.

—No hi fa res, fill meu. La major part de la gent s'arruinan per gastar lo que no tenen.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—A-ni-ma-la-da.
2. Id. 2.ª—Do-ro-te-a.
3. MUDANSA. — Mossa - Rossa - Bossa - Cossa - Gossa.
4. TRENCA-CLOSCAS. — Pedro Calderón de la Barca.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — Corneta.
6. ROMBO. —

R
P E P
P E S A T
R E S O L I S
P A L L A
T I A
S
7. GEROGLÍFICH. — Home vell dos cops criatura.

XARADA-SONET.

I.

Un sonet dius que 't fassi, *Prima-dos*, y no miras qu' es cosa *prima-tres*;

pero tu *quarta-dos* aixó y molt més

que per ferho vull perdre hasta 'l repós

La idea es *quarta-terça* puig tinch lós

y 'm cansa 'l cap y 'l pit qu' es un excés:

ta boca de *tres-dos* si 'm dona un bés

pot ser curi 'l meu mal de fer lo gos.

Ta *quarta-doble* 'm tirá 'l *quart-invertit*

y ara riu perque ja ha pescat lo sart

puig que diu que 'm dará ta blanca *quart*

quan se 'm curi un cert *tres* (que no es petit).

Entretant passa 'l temps, sens dir un mot

descifrant en LA ESQUELLA alguna *tot*.

P. TALLADAS.

II.

Vocal primera
dos consonant,
tercera planta
de utilitat.

La quarta, nota:
y de total
tè de tenirne
tot ciudadá.

M. TRULLS ALGUÍ.

ANAGRAMA.

Prop lo *tot* de un arbre estava
contemplant lo *tot* del sol
qu' es una *tot* que m' agrada
y no 's veu sempre que 's vol.

Un gatot que allí hi havia
y dava *tot* de mirar
á dos *total* persegufa
sens poderlas agafar.
Quatre lletras mon *tot* tè,
ja ho veurás si buscas bè.

BOHÉMICA.

MUDANSA.

Avuy deya mon nebot:
—Si ab mí se volgués casar
la filla de la Pilar,
jo hi faria un *tot* de *tol*.

EUDALT SALA.

TRENCA-CLOSCAS.

D. TECLA ALL.

OPORTO.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia catalana.

DIEGO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 5.—Consonant.
- 7 6.—Nota musical.
- 7 2 1.—Lo que 's tè á la nit.
- 1 2 3 9.—Plassa de Barcelona.
- 4 5 6 7 9.—Nom de dona.
- 5 4 3 6 8 9.—Prenda de vestir.
- 1 2 3 4 5 5 6.—Actor italiá.
- 4 7 8 9 5 3 6 7.—Objecte per la taula.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Cultivador de cert género literari.
- 8 9 5 5 6 7 8 9.—Un ofici.
- 7 6 7 8 4 5 5.—Ho portan las minyonas.
- 3 4 5 2 1 9.—Lo que tè una capa.
- 3 6 7 8 9.—Sentit corporal.
- 9 1 6 7.—A casa un adroguer.
- 8 2 7.—Lo que tenim devegadas.
- 5 9.—Nota musical.
- 3.—Consonant.

J. ALAMALIV.

TERS DE SÍLABAS.

Primera ratlla vertical y horisontal: en las aulas.—Segona: nom de dona.—Tercera: objecte per dormir.

XICOT COM CAL.

GEROGLÍFICH.

K I I E
G I R A
D I R A

JOSEPH TERRY.

DESPRÉS D' HAVER BEGUT BÉ.

—Ara sí qu' estich furiós!
;Por aquí no pasa Dios!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.